

ПРОЄКТ ВИГУЛЬНО-КОРМОВОГО МАЙДАНЧИКУ ДЛЯ УТРИМАННЯ МОЛОЧНИХ КОРІВ

Ковальчук І. В., к. с.-г. н., доцент,
завідувач кафедри технологій виробництва
продукції тваринництва

Слюсар М. В., к. с.-г. н., доцент
Васильєв Р. О., к. с.-г. н., ст. викладач
Ковальчук І. І., к. в. н., ст. викладач
Поліський національний університет
м. Житомир, Україна

Суттєвий вплив на рівень рентабельності виробництва молока здійснює обрана система і спосіб утримання молочних корів, які визначаються природно-кліматичними умовами, забезпеченістю кормами та підстилкою, наявністю пасовищ, матеріальних та трудових ресурсів, породний склад і вирівняність поголів'я продуктивних тварин.

Перевагу надають такому способу утримання, який є у даній зоні економічно доцільним, повніше враховує біологічні потреби тварин, сприяє кращому використанню тваринами фактору зовнішнього середовища, підвищує їх продуктивні якості та резистентність.

Відповідно ВНТП- АПК-01.05 [1] у скотарстві застосовують такі системи утримання як стійлово-вигульна, стійлово-табірна, без та з використанням пасовищ, цілорічна стійлова.

Кожен із варіантів має свої переваги та недоліки, але в будь-якому випадку необхідно виконувати такі природні чинники як вплив сонячної інсоляції і чистого повітря на здоров'я, відтворні функції та продуктивність корів.

У сучасних умовах інтенсивного ведення землеробства, який характеризується розораністю земель, найдоцільніше утримувати корів на прифермських упорядкованих вигульно-кормових майданчиках. Ці майданчики використовуються як у літку, так і взимку для годівлі тварин та надання їм моціону. При цьому повною мірою використовується наявне на фермі доїльне та інше технологічне обладнання.

Однак такі майданчики, у більшості господарств, мають істотні планувально-технологічні недоліки, а також недостатню відповідність біологічним і гігієнічним потребам тварин – відсутність твердого

Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якості і безпеки харчових продуктів

покриття в зоні годівлі; надмірна щільність поголів'я; відсутність повноцінного відпочинку через тісноту та багнюку; значна забрудненість шкірного покриву і вимені корів, що знижує якість молока; нерегулярність очищення традиційних годівниць від залишків не з'їдених кормів, де вони псуються і негативно впливають на апетит корів.

Тому, метою наших досліджень є наукове обґрунтування і розробка ефективного способу утримання корів у літній період не упорядкованому вигульно-кормовому майданчику з кормовим столом. Проектні роботи проводяться в умовах КСП «Україна-Черняхів-1» Черняхівського району Житомирської області.

З врахуванням досвіду експлуатації вигульно-кормових майданчиків в умовах господарств нами запроваджені деякі планувальні та конструктивні рішення їх будівництва для невеликих ферм.

Зокрема вигульно-кормовий майданчик має три основні зони: відпочинку, годівлі тварин та кормовий стіл (рис. 1).

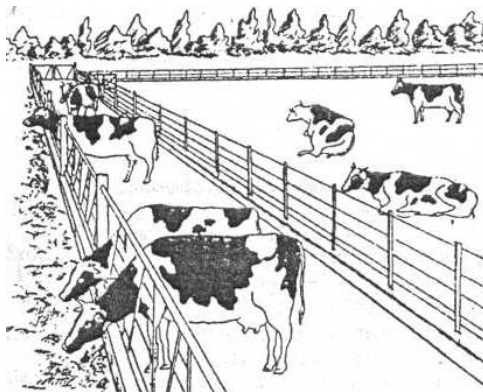

Рис. 1. Вигульно кормовий майданчик з обгородженою зоною годівлі і зоною відпочинку для корів

Кормовий стіл – бетонований, шириною 1,5 м. До нього прилягає зона годівлі, покриття якої бетоноване і має ширину 2,5 м. Кормовий стіл і зона годівлі розмежовані бордюром висотою 0,30 см. Фронт годівлі однієї тварини становить 0,8 м., площа, площа зони годівлі 2м² (рис. 2).

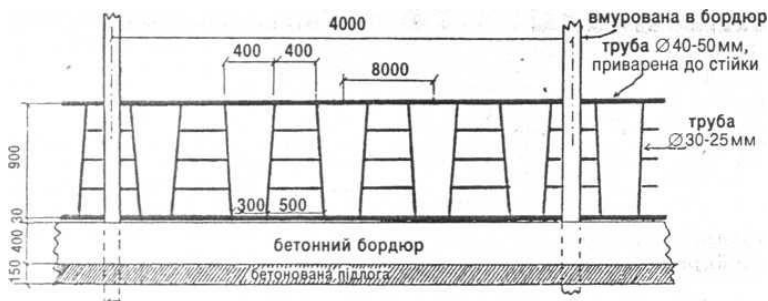

Рис. 2. Кормовая градка

При будівництві необхідно дотримуватись таких параметрів: кормовий стіл має бути розміщений на 10 см вище від зони годівлі, а зона відпочинку – на 10 см нижче від зони годівлі із нахилом до протилежного краю. По довжині кормового столу має бути незначний нахил у бік, протилежний основним будівлям ферми, а по ширині – до центру для збігання води від місця роздачі корму.

Зона годівлі корів та кормовий стіл повинен прикриватися навісом шириною 4,5 м. Корми коровам будуть роздаватися кормороздавачем-міксером.

Кормороздавач типу КТУ-10 подає зелену масу безпосередньо до кормової ґратки. При разовій роздачі 15 - 20 кг корму в розрахунок на одну корову за триразової годівлі висота шару корму становить 40 - 45 см, ширина - до 60 см.

Таким чином, за наявності 30-сантиметрового бордюру з боку кормового стола і кормової ґратки корм не потрапляє під ноги коровам і повністю знаходиться в зоні досяжності тваринами. Під час поїдання корови частину корму (10 - 20%) відсувають на більшу відстань, з якої не можуть його дістати (за межу зони досяжності). Кількість відсунутого корму залежить від його якості та від того, наскільки охоче тварини його поїдають. Відсунутий корм не псується і його можна через певний проміжок часу підсунути до кормової ґратки (вручну чи за допомогою косого бульдозера) для згодовування коровам. Так само можна робити невеликі запаси корму і для згодовування в незручний для підвезення час. Наприклад, увечері можна роздати коровам подвійну норму зеленої маси шаром завширшки до 1 м 20 см від кормової ґратки. Частину корму, який знаходиться в зоні досяжності, тварини з'їдять увечері і вночі, а решту вранці перед доїнням можна підсунути до кормової ґратки.

Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якості і безпеки харчових продуктів

згодуючи коровам. При цьому зелена маса на кормовому столі за ніч не самозігрівається і зберігає свої поживні якості

Зона годівлі на вигульно-кормовому майданчику займає 10 - 15 % від усієї площі, але тут накопичується до 80% гною від усієї його маси, яка утворюється на фермі влітку. Під час щоденного видалення гною тварин переводять у зону відпочинку, а у звільнену зону годівлі заїжджає колісний трактор з бульдозерною лопатою і згрібає гній до накопичувального майданчика. Виконання цього процесу істотно полегшується наявністю бордюрів по краях зони годівлі (рис. 3).

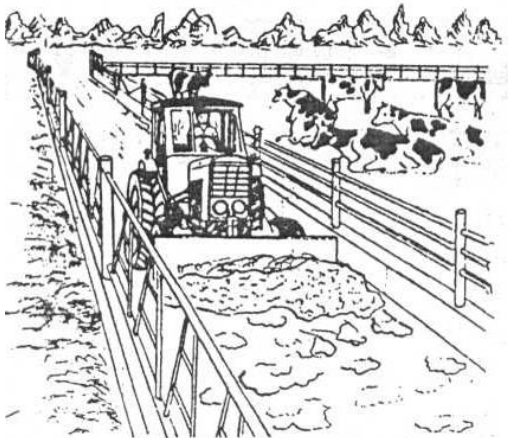

Рис. 3. Видалення гною з бетонованої зони годівлі

Таким чином, при використанні упорядкованого кормовигульного майданчику передбачається забезпечити нормативні параметри щодо утримання молочних корів, зменшити витрати на доставку кормів, видалення їх залишків, збільшити споживання протягом доби і, як наслідок підвищити надої.

Література

1. Відомчі норми технологічного проектування. Скотарські підприємства ВНТП-АПК-01-05. Мінагрополітики України. К., 2005. 111 с.